
Samtalet om Sverige

22–28 april 2020

Innehåll

Om bilden av Sverige.....	3
Förtroendet för Sverige.....	3
Sverigebilden i skuggan av coronapandemin	3
Metod	4
Sammanfattning	5
Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering	5
Samtalet om Sverige på digitala plattformar	6
Publiceringar om Sverige i internationella medier.....	8
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar	17

Om bilden av Sverige

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden. Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given. Studier pekar också på att det finns ett samband mellan förtroendet för Sverige och viljan att handla och investera här, eller besöka Sverige som turist eller student. Även SI:s studier pekar på detta.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för den starka bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top>, <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I avsnittet *Publiceringar om Sverige i internationella medier* analyseras innehållet i ett urval nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19. I analysen inkluderas dels artiklar som publicerats den senaste veckan, dels den senaste veckans mest delade artiklar. De senare kan ha publicerats tidigare. I sammanställningen av vad som publicerats den senaste veckan inkluderas artiklar från de största nyhetsmedierna samt en del andra relevanta medier i respektive land. För detaljer om vilka nyhetskällor som ingår hänvisas till efterföljande noter för respektive land. I sammanställningen av de mest delade artiklarna per språk har SI inte gjort ut ett urval av medier.

För att identifiera och sammanställa de artiklar där Sverige omnämns använder SI ett digitalt analysverktyg. Sökningen innefattar inte endast artiklar som berör Sverige och covid-19, utan samtliga artiklar som publicerats om Sverige i nyhetsmedier på ett visst språk. I samband med genomläsningen av artiklarna görs även en analys av innehåll och tonalitet.

I avsnittet *Publiceringar om Sverige på digitala plattformar* ingår publiceringar på digitala plattformar³ på engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in är nyhetsartiklar och inlägg på sociala medier, bloggar och forum. Samtliga av dessa källor kallas här *publiceringar*. Engagemang för ett visst inlägg eller en artikel, så som till exempel antal likes/hjärtan/visningar, inkluderas inte i materialet.

SI bevakar kontinuerligt vad som publiceras om Sverige på de fyra ovan nämnda språken, och sedan mitten av mars bevakar vi specifikt vad som skrivs om Sverige i relation till coronaviruset och Covid-19 på respektive språk. Denna specifika bevakning görs genom språkspecifika söksträngar³ där en mängd olika ord som rör covid-19 inkluderas. Söksträngarna är konstruerade så att covid-19-orden behöver nämnas i samma text som Sverigerelaterade (sök)ord. Söksträngen för covid-19-bevakningen granskas kontinuerligt och uppdateras vid behov. Det görs till exempel om nya händelser innebär att samtalet och rapporteringen om covid-19 omfattar fler begrepp och söksträngen behöver utökas, eller om icke-relaterade eller icke-relevanta publiceringar ”läcker in” och söksträngen behöver avgränsas.

³ Med digitala plattformar avses här öppna sociala medier, nyhetsmedier, bloggar, forum, mm.

Sammanfattning 22 april till 28 april

SI sammanställer veckovis nyhetsrapporteringen om Sverige på olika språk, samtalen om Sverige i sociala medier samt drar slutsatser om kommunikationen i de officiella Sverigekanalerna.

Vi följer nyhetsrapporteringen genom att fånga den senaste veckans publiceringar på utvalda språk och i utvalda nyhetsmedier samt genom att undersöka de mest delade artiklarna i sociala medier. De mest delade artiklarna kan avse både nyhetsmedier och andra texter t.ex. blogginlägg.

Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering 22 april till 28 april

Fler än 3 miljoner människor har konstaterats smittade av coronaviruset i världen, över 200 000 har avlidit. Under den senaste veckan har antalet döda i Sverige till följd av coronapandemin överstigit 2 000. Svenska regeringsföreträdare och experter har fortsatt att synas i internationell medierapportering den gångna veckan. Något som allt oftare efterfrågas i flera länder är en ”exit-strategi” för att kunna återgå till normalitet och successivt lyfta restriktioner.

- Sveriges hantering av covid-19 fortsätter att väcka intresse bland de stora nyhetsmedierna. Den senaste veckan har antalet artiklar om Sverige ökat i USA, Storbritannien, Ryssland, Tyskland, Danmark, Polen. Antalet artiklar har däremot minskat i Frankrike, Italien, Spanien, Finland och Norge.
- Rapporteringen är liksom förra veckoperioden övervägande neutral. Det gäller särskilt i Tyskland, Frankrike, USA, Ungern, Polen och ryskspråkiga media. Detsamma gäller även för rapporteringen i Storbritannien, Italien och Spanien. I de två förstnämnda länderna noterade SI mellan den 15–21 april en något mer negativ tendens. I Spanien var rapporteringen däremot under samma period något mer positiv, vilket delvis kan förklaras av publicitet om prinsessan Sofias volontärinsats inom vården. I Norden bedöms rapporteringen överlag fortfarande vara mer neutral, men något mer kritisk än föregående vecka.
- Sveriges strategi beskrivs ofta fortfarande som ovanlig, men kritiken är generellt något nedtonad – även om viss kritik förekommer på alla språk. Det kan t.ex. handla om att Sverige har relativt många döda, särskilt bland den äldre delen av befolkningen. Den senaste veckan förekommer dock i flera länder tydligare förklaringar till Sveriges strategi. SI noterar att detta inslag i rapporteringen sammanfaller med att en del länder nu lyfter vissa restriktioner och öppnar upp delar av samhället. Frågan om vad som händer vid en andra våg i de länder som har lockdown diskuteras, ibland kopplat till Sveriges strategi, som en del menar kan ge oss ett bättre utgångsläge. I Danmark, Norge och Finland får dock Sveriges vägval fortsatt kritik och rapporteringen ger röst åt uppfattningen att dessa länder har valt rätt strategi till skillnad från Sverige.

- Det framgår generellt att regeringen och Folkhälsomyndigheten är angelägna om att Sverige ska ha en strategi som är hållbar över tid. Både regeringsföreträdare och främst Anders Tegnell ges utrymme att kommentera detta. Man lyfter också att svenska medborgares förtroende för strategin är stort och vissa medier hänvisar till en undersökning av Novus.
- Jämförelser mellan Sveriges och de nordiska ländernas dödstal är fortsatt vanliga i såväl nordiska som internationella medier. Samtidigt lyfts ibland också att Sverige – trots allt – inte är så hårt drabbat. En del länder med lockdown är hårdare drabbade, vilket bekräftas av statistiken. Tegnell kommenterar i en del artiklar att han anser att Sveriges strategi så långt är lyckad, eftersom sjukvården inte har blivit överbelastad.
- Den inhemska svenska kritiken lyfts generellt i något mindre utsträckning än tidigare. De nordiska länderna uttrycker förvåning över att den inhemska kritiken i Sverige inte är mer omfattande. I nyhetsrapporteringen i t.ex. USA och Storbritannien nämner man ibland även inhemsk kritik.
- Uppgiften om att Stockholm redan nu kan ha ca 20 % smittade och eventuellt uppnå flockimmunitet redan i maj tas upp i flera länder. Det konstateras att Sverige skulle kunna uppnå flockimmunitet som en konsekvens av vår strategi. Anders Tegnell och Anders Wallensten på Folkhälsomyndigheten citeras och det framgår att höga smittotal skulle bromsa spridningen, men att siffrorna är osäkra.
- Det förekommer fortsatt utomhusbilder som visar den relativa frihet befolkningen i Sverige har. Bedömningen är dock att det något oftare påpekas att allt inte är ”business as usual”, vilket bekräftas av data som t.ex. visar människors rörelsemönster. Det rapporteras om att restauranger har behövt stänga och inrikesminister Mikael Damberg kommenterar att regeringen kan komma att behöva införa hårdare restriktioner om de nuvarande inte efterföljs.
- Att Turkiet lät hämta hem en turkisk medborgare har fått mycket uppmärksamhet i främst arabiskspråkiga nyhetsmedier och sociala medier, samt i amerikanska medier. Artiklarna kritiserar ofta svensk sjukvård. En av de mest delade artiklarna på engelska den senaste veckan handlar om händelsen.
- I Italien, Ungern och Polen har Sveriges inställning till krisstöd efter coronapandemin lyfts – om än inte i någon stor omfattning – liksom i något fall Sveriges hållning till EU:s kommande långtidsbudget.
- Liksom förra veckan finns det artiklar som menar att Sverige kan komma att klara sig förhållandevis bra ekonomiskt eftersom vi inte har stängt ner samhället. Man konstaterar att Sveriges ekonomi hittills har drabbats något mindre än en del andra länders.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

- Antalet publiceringar om Sverige i allmänhet ökar något på engelska, ryska och arabiska denna vecka. Publiceringarna på spanska fortsätter att fluktuera, och minskar istället denna vecka.
- Antalet publiceringar om Sverige i relation till coronaviruset ökar också något jämfört med tidigare veckor. Undantaget är spanska där publiceringarna blivit färre.

- Generellt är samtalet om Sverige och coronaviruset mer polariserat i sociala medier än i nyhetsmedia.
- När Sveriges hantering kritiseras görs det uteslutande med hänsyn till vad man anser är risker som Sveriges befolkning utsätts inför. Referenser görs ofta till antalet sjukdomsfall/avlidna, vilket bedöms som högt i jämförelse med andra länder. En slutsats är att Sverige ”inte gör någonting” eller att strategin inte fungerar.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är fortsatt få till antalet.

Publiceringar om Sverige i internationella medier

I detta avsnitt ges sammanfattande kommentarer till rapporteringen om Sverige och corona och covid-19 i de internationella medier som SI följer. SI har i analysen utgått från de största och andra relevanta nyhetsmedier i varje land (se fotnoter per land). Under vissa länder nedan redogörs även för de mest delade artiklarna den senaste veckan. I dessa fall utgår inte sammanställningen från särskilda nyhetsmedier utan fokuserar uteslutande på det som har delats mest på sociala medier. Dessa listor kan därmed inkludera andra artiklar än nyhetsartiklar (t.ex. bloggar, mindre kända hemsidor, osv).

Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk

Engelska – USA⁴

- Liksom tidigare veckor jämförs Sverige genomgående med övriga nordiska länder. Sverige jämförs även med Tjeckien (liknande befolkningsmängd) och andra europeiska länder. Fox News pekar på att man bör jämföra Sveriges statistik med övriga länder i EU för att kunna ge en heltäckande bild av situationen.
- Man refererar fortfarande till Sverige som en ”outlier” och några artiklar menar att Sveriges strategi syftar till flockimmunitet. Vid ett tillfälle reviderades en artikel på den punkten: "An earlier version of this story said the Swedish government is pursuing a strategy of "herd immunity." Vanligare är dock att amerikanska nyhetsmedier nu diskuterar flockimmunitet som en möjlig konsekvens av den svenska strategin. Inte sällan nämner man att Stockholm skulle kunna uppnå flockimmunitet i maj.
- CNN har en lång artikel/video som behandlar Sveriges strategi (*Sweden says its coronavirus approach has worked. The numbers show a different story*) och hävdar att i Sverige är det ”business as usual”. Generellt är bilder/video på fullsatta caféer och barer i Stockholm fortfarande vanligt förekommande.
- Man är om möjligt något mer intresserad av huruvida den svenska strategin faktiskt fungerar jämfört med de mer hårda lockdown-strategier som många andra länder/delstater tillämpar. I USA är man om möjligt mer öppen för Sveriges strategi än andra länder, då det finns ett politiskt tryck att öppna upp delstater. Teorin att Sverige kanske inte kommer att drabbas av en ”second wave” har skapat intresse. Diskussionen är dock polariserad och den mer Sverigepositiva linjen drivs av bl.a. Fox News, även om en nyfikenhet återfinns även hos vissa andra nyhetsmedier.
- Regeringens och Folkhälsomyndighetens förtroendesiffror tas ofta upp för att visa på stöd för den svenska strategin.

⁴ nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com apnews.com thehill.com npr.org

- Att den svenska befolkningen, trots regeringens rekommendationer och på ett varmt väder, börjat röra sig mer utestället upp, liksom att regeringen kan komma att stänga barer/restauranger. Inrikesminister Mikael Damberg citeras frekvent.
- Regeringsföreträdare och Anders Tegnell citeras flitigt i artiklarna. Generellt lyfter man nu i något mindre utsträckning den inhemska kritiken av Sveriges strategi.
- Att Turkiet hämtade en man i Sverige med ambulansflyg utestället upp i minst tre artiklar.

Engelska – Storbritannien⁵

- De kritiska artiklarna bedöms vara färre och flera artiklar tar upp att det inte är ”business as usual”. Man lyfter också, liksom bitvis i tidigare rapportering, att Sveriges strategi kan visa sig vara den rätta på sikt. Anders Tegnell kommenterar att strategin hittills bör anses vara lyckad, bl.a. eftersom sjukvården inte har överbelastats. Han menar att Sveriges strategi har varit att minska bördan på sjukvården och skydda de äldre. Sverige skulle inte ha kunnat förhindra dödsfall bland äldre genom lockdown, eftersom det sedan en tid varit förbjudet att besöka äldreboenden.
- Såväl regeringsföreträdare som Anders Tegnell får utrymme att förklara vikten av att ha en strategi som är hållbar över tid. Det framgår också att Tegnell bedömer att Sverige i slutänden kommer ha samma resultat som de länder som har tillämpat striktare regler.
- En del artiklar påpekar att regeringen håller fast vid den internationellt sett ovanliga strategin – trots de höga dödstalen – men det framgår också ofta att regeringens och Folkhälsomyndighetens linje har stort stöd av befolkningen i Sverige, vilket har bekräftats i en undersökning av Novus.
- De bakomliggande orsakerna till Sverige strategi, såsom bl.a. hög tillit mellan medborgare och till myndigheter, lyfts precis som tidigare.
- Olika regeringsföreträdare citeras liksom tidigare, den senaste veckan framförallt statsminister Stefan Löfven, socialminister Lena Hallengren och inrikesminister Mikael Damberg. Det framgår att regeringen har planer på utökad testning och vid behov kan komma att införa hårdare riktlinjer. I flera artiklar syns videoklipp från utrikesminister Ann Lindes presskonferens tillsammans med Lena Hallengren och Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.
- Det är fortsatt vanligt med bilder på olika former av uteliv i Stockholm, men flera artiklar tar upp att det ändå inte är ”business as usual”. Ibland hänvisas till statistik som bekräftar detta. Nyheten om att några restauranger i Stockholm behövt stänga har plockats upp och detta kopplas ibland till Sveriges dödstal.
- Liksom tidigare görs ofta hänvisningar till höga dödstal och det görs jämförelser med särskilt de nordiska länderna. Grafer får ofta illustrera Sveriges kurva. Man jämför dock också i något större utsträckning även med andra länder där dödsfallen är fler.
- Uppgiften om att det redan nu eventuellt kan vara ca 20 % smittade i Stockholm lyfts och kopplas till att Stockholm eventuellt skulle kunna uppnå flockimmunitet redan i maj.

⁵ thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk inews.co.uk www.birminghammail.co.uk www.manchestereveningnews.co.uk www.heraldscotland.com www.scotsman.com www.irishtimes.com www.independent.ie metro.co.uk www.metro.news www.standard.co.uk www.express.co.uk www.bbc.co.uk economist.com news.sky.com www.spectator.co.uk theguardian.com

Tegnell kommenterar att en sådan siffra skulle fördröja smittspridningen. Vad gäller antal smittade och huruvida en topp har nåtts i Stockholm, kommenterar Anders Wallensten på Folkhälsomyndigheten att det kan vara så, men det framgår också att siffrorna är osäkra och att det alltså är många som kan bli smittade.

- Det är nu mindre fokus på den interna kritiken i Sverige, även om många artiklar påpekar att Sveriges strategi har mött såväl nationell som internationell kritik. Istället lyfts en del av den interna kritik som finns i Storbritannien. En del kritiker menar att landets lockdown kom försent, då en topp redan hade nåtts.

Ryska⁶

- Övervägande delen av artiklarna bedöms vara sakliga. Det förekommer ibland missuppfattningar och felaktiga fakta, men rapporteringen bedöms överlag vara neutral. Intrycket generellt är att Sverige för närvarande syns något mer än andra länder i den ryskspråkiga nyhetsrapporteringen.
- En alltmer tydlig bild av läget i Sverige och strategin framträder. Det är en bild som används både positivt och negativt. Ibland målas läget i Sverige upp som ett slags ljus i tunneln.
- Det är vanligt med stort fokus på enskilda personer och även om andra röster också hörs dominerar Anders Tegnell. Han får synlighet t ex genom intervjuer som gjorts av medier i andra länder och som översätts till ryska. Vinkeln kan vara huruvida Sverige har rätt och tonen är då positiv. Samtidigt förekommer också rapportering om ett Sverige där man knappt gör någonting.
- På Vkontakte har bilden av Sveriges strategi utvecklats i en något stereotyp riktning och Sverige bedöms nu sticka ut i ännu högre grad. Ca 25 % av inläggen handlar om situationen i Sverige, utan att man drar paralleller till det egna landets situation. I ca 15% av inläggen omnämns Sverige fortfarande tillsammans med Belarus, som felaktigt uppges ha en strategi som liknar Sveriges. Exemplet Sverige dyker ofta upp som ett motargument mot karantänåtgärderna på hemmaplan.
- En polariserad diskussion om olika länders strategier fortsätter. Det leder ibland till exotisering och feltolkning av situationen i Sverige, som ibland framstår som en förnekare av pandemin, en "covid-dissident".
- Det bör noteras att det förutom ryska källor, även finns ryskspråkiga ukrainska, kazakiska, israeliska och möjligen någon belarusisk källa med i analysen.

⁶ tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru

*Arabiska*⁷

- Få artiklar som behandlar Sveriges hantering av covid-19 delas denna vecka. Artiklarna domineras istället av att Turkiet hämtat hem en sjuk person med ambulansflyg från Sverige. Vissa av dessa artiklar kritiserar Sverige och menar att händelsen beror på bristande hantering av covid-19 i Sverige och att mannen nekats vård. Inte sällan hyllas Erdoğan och Turkiet. På Twitter kan man dock notera att det finns olika narrativ och synpunkter på fallet. Några hyllar Erdoğan och Turkiet medan andra betraktar det hela som ett spel för gallerierna.
- SI:s arabiska konto på Twitter (@sweden_ar) har kommenterat fallet och menar att svenska sjukhus behandlar alla lika. Detta blev en av de mest delade tweetarna under perioden.

*Spanska*⁸

- Den senaste veckan har det rapporterats betydligt mindre om Sverige och corona jämfört med föregående vecka, då prinsessan Sofias arbete som volontär fick stort utrymme. Detta omnämns även den senaste veckan, men i samband med att det skrivs om andra kungligheter.
- Svenska experter omnämns ofta, till exempel Anders Tegnell och svenska regeringsföreträdare som statsminister Stefan Löfven, utrikesminister Ann Linde och inrikesminister Mikael Damberg. Det rapporteras om att Stefan Löfven har uttalat sig om att det är oacceptabelt med folksamlingar i parker och på uteserveringar och att det är viktigt att alla tar rekommendationerna på allvar. I rapporteringen syns också Mikael Damberg, som varnar om en förestående stängning av restauranger och barer som inte följer reglerna samt aviserar fler inspektioner av restauranger i Stockholm.
- Det fina vårvädret i Sverige beskrivs som det största hotet mot den svenska strategin, som bygger på individens eget ansvar att vidta åtgärder som t.ex. social distansering. Det fina vädret i Sverige har gett upphov till en diskussion huruvida det kommer att räcka med rekommendationer från myndigheterna när folk allt oftare vill vistas utomhus
- Det rapporteras att Sverige kan komma att återhämta sig snabbare än andra länder pga. att samhället inte är helt nedstängt.
- Det förekommer fortsatta jämförelser mellan Sverige och våra grannländer, med fokus på antal smittade och döda. Återigen påpekar man att Sverige inte lyckats skydda de äldre tillräckligt.

*Italienska*⁹

- Rapporteringen i italienska medier är något mindre omfattande än föregående vecka. Artiklarna är dock mer neutrala eller positiva, vilket innebär en skillnad i jämförelse med föregående veckas till största delen kritiska rapportering.

⁷ Svenska Institutet bevakar endast mest delade artiklar på arabiska. Därför kan inte någon heltäckande lista för bevakade medier uppges.

⁸ elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com

⁹ ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com internazionale.it msn.com left.it

- Det är möjligt att skönja en svängning i rapporteringen: från kritik av den svenska strategin med förhållandevis milda restriktioner ("allt är öppet" i motsats till de nedstängningar som skett i de flesta andra länder), till en undran om Sverige kanske har valt rätt strategi. Det refereras ofta till "gruppimmunitet", bl.a. med hänvisning till att Folkhälsomyndigheten bedömer att ungefär en tredjedel av befolkningen i Stockholm kommer att vara smittad i början av maj. Denna fråga väcker intresse. Även om man inte vet om det går att uppnå gruppimmunitet diskuterar man huruvida den svenska strategin kan vara lyckad, inte minst mot bakgrund av att ekonomin kan återhämta sig snabbare än i andra länder. Det kan noteras att en strategi som syftar till att uppnå gruppimmunitet för några veckor sedan beskrevs som ett farligt experiment med människoliv. Nu finns en större öppenhet för att den svenska vägen eventuellt kan vara den rätta.
- Några artiklar skriver om de samtal som förs inom EU om en återhämtningsfond för att stödja de ekonomier som drabbats hårdast under coronapandemin. I det sammanhanget rapporterar man om att Sverige inte tycker att bidrag till dessa stater är rätt väg att gå och det refereras ibland till uttalanden från Stefan Löfven. Det förekommer kommentarer om att de rikaste länderna i EU inte vill hjälpa de hårdast drabbade, vilket ses som osolidariskt ("Inget stöd till Italien, bara lån").

Franska¹⁰

- Överlag har den tidigare mer kritiska granskningen i fransk rapportering allt mer ersatts av ett intresse för om den svenska strategin kan vara den rätta. Läget i Sverige beskrivs som lugnt och samlat. Från att artiklarna gett en känsla av att Sveriges agerande under coronapandemin är provocerande karaktäriseras rapporteringen numera av en nyfikenhet kring den svenska hanteringen.
- Mängden artiklar är något mindre än tidigare, men artiklarna är något längre. Flera medier har gjort reportage på plats i Sverige.
- Anders Tegnell nämns frekvent i artiklarna, i neutral ton, och citat från Tegnell förekommer förhållandevis ofta. Svenska myndigheter, främst Folkhälsomyndigheten, omnämns mestadels neutralt.

Tyska¹¹

- Rapporteringen om Sverige bedöms överlag vara neutral den senaste veckan. Antalet artiklar är stort och bevakningen av Sverige är ofta noggrann och djupgående.
- Även fortsättningsvis handlar rapporteringen om det vägval som Sverige har gjort. Det görs ofta jämförelser mellan Sverige och Tyskland, eller mellan Stockholm och Hamburg, med avseende på antal smittade och döda.

¹⁰ lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com franceinfo.fr lci.fr afp.com

¹¹ bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

- Flera svenska experter såsom Anders Tegnell och Johan Giesecke, samt olika regeringsföreträdare, förekommer i nyhetsrapporteringen med uttalanden om att den svenska strategin ska vara hållbar över tid. Även utrikesminister Ann Linde och inrikesminister Mikael Damberg omnämns och citeras.
- Den svenska inhemska kritiken från forskare tas fortsatt upp. Det framkommer även att den svenska allmänheten har fortsatt förtroende för den svenska linjen, bland annat i intervjuer med stockholmare under den gångna veckan.
- Det rapporteras om att näringslivet drabbats hårt. Det refereras till finansminister Magdalena Anderssons prognoser kring den svenska ekonomins utveckling och till svenska företag som permitterar personal.
- Kritisk rapportering i tyska medier handlar bl.a. om Folkhälsomyndighetens rapport som drogs tillbaka för att korrigeras, samt om ett avbrutet KI-projekt avseende testning. Därtill rapporteras det fortsatt kritiskt rörande dödsfall på äldreboenden.
- Ett relativt stort antal artiklar skriver om hårdare kontroller av restauranger.
- Sveriges tidigare kulturråd i Berlin, Aris Fioretos, intervjuas om den svenska strategin som han menar behöver förstås mot bakgrund av att svenskar sedan länge har ett högt förtroende för myndigheter

*Ungerska*¹²

- Under den senaste veckan förekommer ett stort antal artiklar om Sverige, som tar upp en rad olika ämnen. Ungefär en dryg tredjedel handlar om Sverige och corona.
- Bland de artiklar som tar upp Sverige och corona finns två olika spår. Dels fortsätter kritiken mot den svenska modellen med statistik över dödstal och rapporter om bristande förberedelser för sjukhusens intensivvård. Detta ställs ofta mot att Ungern varit bättre förberedd. Den här typen av artiklar är vanligast i ungersk public service och mer regimtrogna medier. Dels beskrivs den svenska modellen på ett mycket positivt sätt och det är vanligt med intervjuer med Anders Tegnell och Bengt Johansson vid Göteborgs universitet (GU). Det framkommer bl.a. att strategin bedöms vara hållbar på sikt. Likaså framgår det att svenskar har högt förtroende för myndigheter, vilket leder till en acceptans för myndigheternas rekommendationer.
- Det finns positiva artiklar som hänvisar till vetenskapliga studier och till att det är det öppna samhället som ligger till grund för den svenska strategin. Man påpekar att det inte har någon effekt att stänga grundskolor och gränser. Samtidigt finns också de som anser att läget i Sverige, med de höga dödstalen, är ett bevis på att det öppna samhället och strategin inte fungerar.
- Regeringsföreträdare nämns i något mindre utsträckning än tidigare, men statsminister Löfven citeras t.ex. kring att regeringen, om det är nödvändigt, kommer att skärpa åtgärderna. Dessutom berättar flera ungerska sajter om Tegnells intervju i Nature.
- En del artiklar uppger att Sverige låter många äldre människor dö. Det hävdas att äldre bortprioriteras, och att detta strider mot mänskliga rättigheter.
- Flockimmunitet blir en viktig fråga som verifierar Sveriges strategi.

¹² nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu hirtv.hu atv.hu rtl.hu

- Ungerska medier berättar om den debatt som förs på EU-nivå kring hur frågan om krisstöd med anledning av coronapandemin ska hanteras. Detta kopplas också ihop med förhandlingarna om EU:s långtidsbudget 2021–2027 och det framgår att Sverige framfört att stödet ska minska. Fokus i rapporteringen ligger på att det finns skillnader i hur länder anser att krisstödet ska hanteras.

*Polska*¹³

- Rapporteringen är överlag fortsatt relativt neutral.
- En del artiklar i början av veckan hävdar att läget har stabiliserats i Sverige men att situationen i Stockholm är fortsatt allvarlig. Stängning av restauranger som inte begränsar trängsel uppmärksammas.
- En österrikisk artikel som påstår att antalet sjuka sjunker, och som var positiv till huruvida Sveriges strategi på sikt kan vara mer lyckad än lock-down, har fått stor spridning. Även statistik kring högsta antal avlidna på en vecka sedan 00-talet uppmärksammas i ett par artiklar.
- Betydelsen av att människor i Sverige tar eget ansvar och följer rekommendationer, samt att restriktioner och förbud är få, lyfts fortsatt.
- Sverige används ibland i den interna politiska debatten, antingen som ett lyckat exempel på en långsiktig strategi som skonar ekonomi och samhälle samt leder till att Sverige kommer att undvika en andra våg av infektionsspridning till höst; eller som ett exempel på ett socialt experiment där svaga offras för ekonomisk vinst.
- Det förekommer diskussioner om en andra våg av smittan och att Sverige kan ha en hållbar strategi. Flockimmunitet diskuteras en del, men det är tydligt att den svenska strategin inte går ut på att uppnå flockimmunitet.
- Den kritik som förekommer handlar bl. a. om att det svenska samhället inte skulle bry sig om äldre och svaga och offra dem i kampen mot viruset. Det uppges ibland att yngre ska kunna fortsätta leva som vanligt. Sverige påstås vara ett sociologiskt experiment där konsumtionen styr. De mest kritiska artiklarna påstår att Sverige är ett samhälle i sönderfall utan djupare relationer mellan människor.
- Regeringsföreträdare och experter citeras oftast neutralt. Till exempel statsminister Stefan Löfvens uppmaning att ta rekommendationer på allvar och avstå från resor inför kommande helger. Experter som förekommer är Tomas Johansson från SCB och Karin Tegmark Wisell, Anders Tegnell och Anders Wallensten från Folkhälsomyndigheten. Det påstås ibland att Tegnell är ansvarig för Sveriges strategi och att han hoppas att Sverige uppnår flockimmunitet.
- Annan Sverigerelaterad rapportering förekommer, t.ex. nämns författaren P O Enquists bortgång och Gretas Thunberg uttalande i samband med Earth Day.
- Någon artikel tar upp frågan om olika EU-länders hållning till krispaketet, däribland Sveriges.

¹³ wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newweek.pl wsiecprawdy.pl dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

Norska¹⁴

- Jämfört med förra veckan är flera av de mest delade artiklarna om Sverige negativa. Antalet dödsfall till följd av covid-19 anses höga jämfört med i Norge, varför den svenska strategin kritiseras. I en artikel återger den brittiske professorn Neil Ferguson sin syn på hur Sverige hanterar pandemin. Han menar bland annat att Stockholm närmar sig nivåerna i New York när det gäller antal dödsfall och att Sverige aldrig kommer att uppnå flockimmunitet. En annan artikel citerar tre norska professorer som menar att om Norge hade haft samma strategi som Sverige så hade man haft 900 fler dödsfall nu. Professorerna är starkt kritiska till en annan norsk professor som har försvarat den svenska strategin.
- I vissa artiklar uppmärksammas att allmänheten i Stockholm fortsatt rör sig fritt, festar, går på restaurang och till frisören. "Lyxturismen" till Sveriges storstäder nämns även denna vecka. Här citeras Anders Tegnell som menar att man inte har sett någon större uppgång i antal turister än.
- Nyheten om att Sverige fortfarande inte har en corona-app för att spåra smittspridningen uppmärksammas, och som orsak till förseningen anges ett dåligt samarbete mellan Folkhälsomyndigheten och MSB.
- I en längre artikel, från början publicerad i Proletären, beskrivs situationen i den svenska sjukvården som pressad och man rapporterar att personal ofta tvingas arbeta utan rekommenderad skyddsutrustning. Som en orsak nämns myndigheternas systematiska nedmontering av vården de senaste tio åren. Här uppmärksammas även att en sjuksköterska i Sverige som vårdat covid-19-sjuka själv avlidit i sjukdomen.
- Nyheten om en svensk kommunpolitiker från Storfors som åkte till Stockholm för att försöka bli smittad av corona uppmärksammas.
- Anders Tegnell fortsätter att vara den mest citerade experten från Sverige. Denna vecka handlar det framförallt om hans oro kring de fortsatt höga dödstalen.

Finska¹⁵

- Bland de mest delade artiklarna är tonen mer kritisk och ifrågasättande till den svenska strategin, jämfört med förra veckan. Återigen är uppfattningen att flockimmunitet utgör en del av den svenska strategin, även om man noterar att Folkhälsomyndigheten inte själv har hävdat det. Den svenska hållningen anses vara "för slapp". Precis som förra veckan finns även en förvåning över frånvaron av debatt och kritik av strategin i Sverige. En krönika beskriver svenskarnas behov av konsensus och tendens att vilja undvika obehagliga sanningar, vilket gör att man inte ifrågasätter myndigheters beslut "hur stora och misslyckade de än är".

¹⁴ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

¹⁵ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

- Situationen i Sverige beskrivs som kritisk i den senaste veckans nyhetsrapportering. Detta baseras på statistik över antalet dödsfall, vilket anses högt i förhållande till befolkningens mängd jämfört med andra länder. Det faktum att en stor andel av de som har dött är äldre ses som ett misslyckande. Här citeras både Stefan Löfvens och Lena Hallengrens uttalande om att man misslyckats med att skydda äldre. I detta sammanhang är man även kritisk till de svenska riktlinjerna för vilka som ska få intensivvård, dvs att äldre väljs bort eller ”offras”. Här nämns generella problem inom äldreomsorgen så som svårigheter att rekrytera personal och bristen på skyddsutrustning.
- Förutom Stefan Löfven och Lena Hallengren citeras bland andra Anders Tegnell, Johan Giesecke, Svante Werger på MSB, Mats Brommels på KI och Jan Albert på KS. Kritiken av den svenska strategin baseras ofta på citat från svenska experter, forskare, sjukvårdspersonal, politiker och journalister.

*Danska*¹⁶

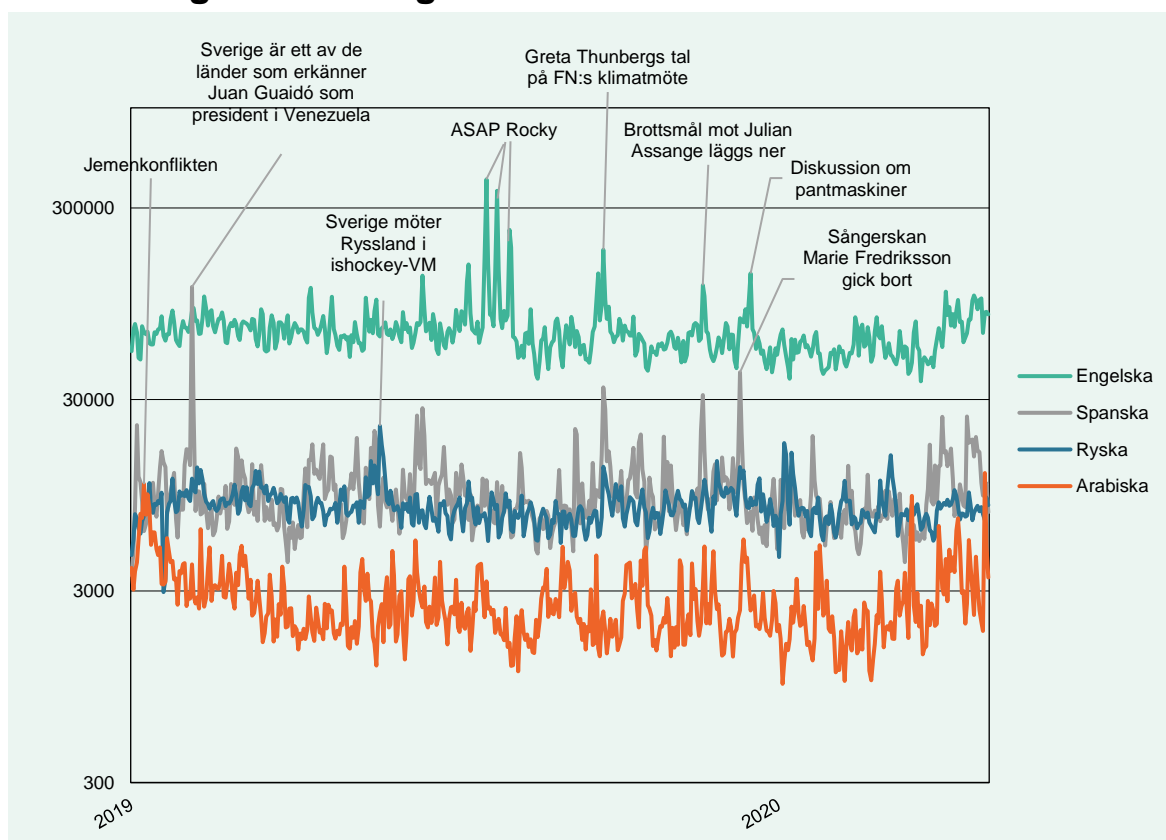
- Jämfört med förra veckan lyfts oftare ett negativt perspektiv fram i de danska artiklarna. Man pekar på Sveriges många dödsfall, på felaktiga beräkningar och rapporter som är otillräckligt underbyggda. Enligt den danska professorn som citeras har Sverige så många dödsfall att vi är tvungna att hävda att flockimmunitet snart är uppnådd. I en artikel intervjuas en sjuksköterska på Karolinska som berättar om den kaotiska situationen på intensivvården med målande beskrivningar om hur hon måste lägga döda människor i licksäckar, om omänskliga prioriteringar, sömnsvårigheter, långa arbetsdagar, brist på kvalificerad personal. Detta ställs mot att svenska myndigheter säger att pressen på intensivvårdsavdelningarna är stor men stabil. En annan artikel lyfter fram inlägg på Aftonbladets Facebook-sida, där bland annat en krematoriearbetare säger att det är fullt nu.
- De mest delade artiklarna har dock en positiv ton. Det handlar om danskar som åker till Malmö för att slippa ifrån en psykiskt nedbrytande isolering. Sverige framställs här som att det visserligen är öppet men att folk ändå håller sig till de rekommenderade reglerna. Exempelvis säger en dansk bodybuilder att de svenska träningslokaler är välskötta och väl medvetna om coronareglerna.
- Anders Tegnell fortsätter att vara den mest omskrivna experten. I mera neutrala artiklar uttalar han sig om att man inte bara kan titta på dödstaten, man måste också ta med faktorer som social isolering och arbetslöshet när man senare utvärderar hur de olika strategierna har fungerat. Begreppet flockimmunitet nämns här i flera sammanhang som en del av den svenska strategin.

¹⁶ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

I detta avsnitt redogörs för publicering om Sverige på de fyra språk som SI kontinuerligt har bevakning på; engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in består av nyhetsartiklar och inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum, vilka samlat här benämns som publiceringar. Till skillnad mot i avsnittet innan – som framför allt fokuserar på stora nyhetsmediers artiklar – är det således en större mängd material som redovisas nedan. I avsnittet redovisas både för volym över antal publiceringar om Sverige generellt, samt specifikt för Sverige relaterat till coronaviruset.

Publiceringar om Sverige i allmänhet

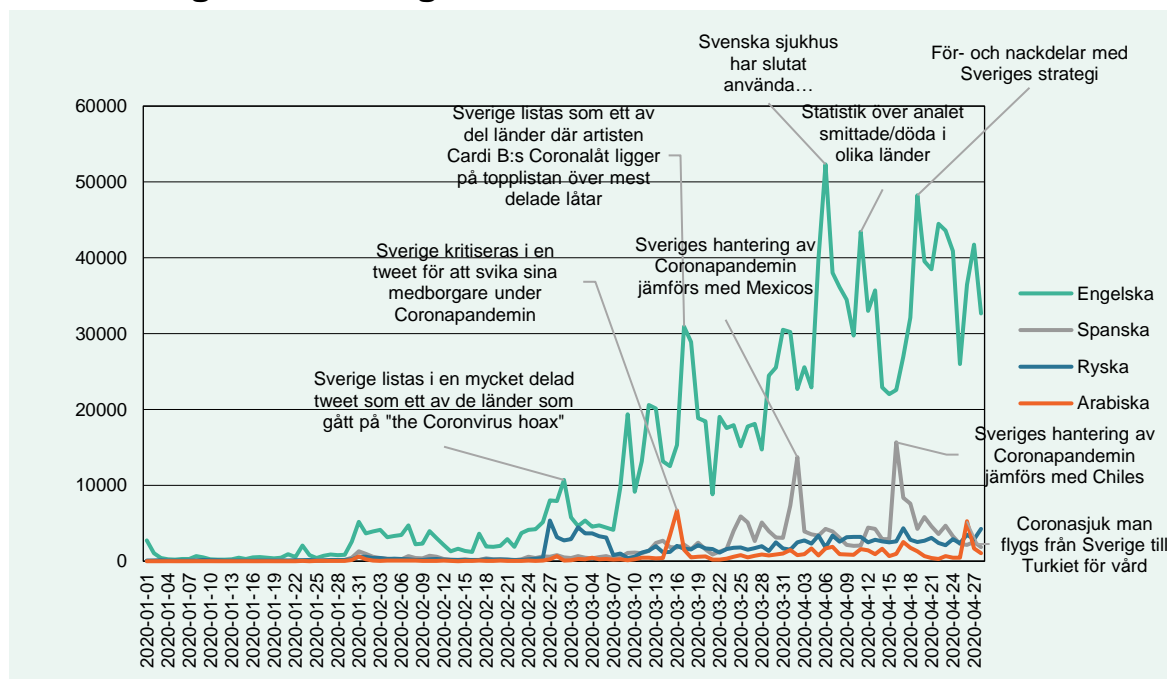
Figur 1: SI:s kontinuerliga bevakning av det totala samtalet om Sverige på digitala plattformar på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag och inkluderar en mängd olika källor som sociala medier, bloggar, forum och nyhetsmedier på respektive språk.

Det totala antalet publiceringar om Sverige fortsätter att öka något jämfört med tidigare veckor på alla fyra språken. Dock fortsätter volymerna på spanska att fluktuera, och sjunker betydligt jämfört med förra veckan. Antalet publiceringar om Sverige på arabiska och ryska är något fler jämfört med förra veckan.

Coronaviruset fortsätter att prägla innehållet i publiceringarna om Sverige. En uppskattning är att coronarelaterade publiceringar upptar runt 40 procent av alla publiceringar om Sverige på engelska. På övriga språk är andelen något mindre. På ryska är andelen 36 procent, på arabiska 32 procent

och på spanska 25 procent. Jämfört med förra veckan har enbart mindre förändringar skett. Undantaget är spanska där andelen coronarelaterade publiceringar utgör en mindre andel denna vecka (40 procent förra veckan).

Publiceringar om Sverige och Coronaviruset

Figur 2: Publiceringar om Sverige i relation till coronaviruset på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag, och inkluderar inlägg på sociala medier, bloggar, forum och nyhetsartiklar. Sökdorden för coronaviruset redovisas i fotnot.

Publiceringar som rör Sverige och coronaviruset fortsätter att öka i antal även denna vecka. Tydligast har ökningen varit på engelska, där avlägset flest publiceringar om Sverige görs. På spanska, ryska och arabiska har antalet publiceringar inte ökat lika kraftigt, med undantag för att vissa enskilda poster (ofta tweetar) får relativt stor spridning.

Något som sticker ut under den senaste veckan är de publiceringar på arabiska som gäller den turkiske medborgare som insjuknat i covid-19 och som flögs från Sverige till Turkiet för vård. Familjen upplevde inte att de fick hjälp av den svenska sjukvården och vädjade om hjälp via YouTube. Turkiets hälsominister Fahrettin Koca svarade via Twitter och utlovade att hjälpa dem. Antalet publiceringar om detta var som högst under den 26:e april, och har sedan avtagit.

Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar

Tweetar utgör runt 70 procent av det totala antalet publiceringar om Sverige och coronaviruset på engelska den senaste veckan. SI har därför gjort en specifik genomgång av ett slumpmässigt urval av engelskspråkiga tweetar från veckan för en bättre förståelse för hur samtalet om Sverige och coronaviruset förs.

Precis som tidigare veckor omnämns Sverige fortsatt i listor över antalet sjukdomsfall/avlidna i olika länder och hur stor andel av befolkningen som *inte* omkommit. I vissa fall finns en polariserad diskussion om Sveriges hantering, där den svenska strategin hyllas alternativt kritiseras. Denna veckas resultat är i stort sett detsamma som förra veckans. Samtalet om Sverige kretsar framför allt kring följande:

- I de diskussioner som hyllar Sveriges hantering betraktar man ofta strategin som ett bevis på att det går att bevara det öppna samhället samtidigt som man bekämpar pandemin. Inte sällan betraktas detta utifrån ett ekonomiskt perspektiv: Man anser att konsekvenserna av ett nedstängt samhälle blir förödande för bland annat näringslivet.
- När Sveriges hantering av covid-19 kritiseras görs det uteslutande med hänsyn till vad man anser är de risker som Sveriges befolkning ställs inför. Referenser görs ofta till antalet sjukdomsfall/avlidna, vilket bedöms som högt i jämförelse med andra länder. En slutsats är därmed att Sverige ”inte gör någonting” eller att strategin inte fungerar.
- Inlägg där Sverige och flockimmunitet nämns finns fortsatt kvar, och möjligen har de ökat i antal. De flesta hänvisar dock inte uttryckligen till att flockimmunitet är en del av den svenska strategin, utan refererar snarare till att Sverige troligen snart har uppnått flockimmunitet, vilket anses som positivt.
- Diskussioner om användningen av malariamedicinen klorokin tycks vara färre. Tidigare lyftes Sverige fram som ett land vars sjukhus slutat använda klorokin p.g.a. negativa biverkningar hos patienterna. Som en följd av Trump-administrationens försvar för klorokin har en diskussion uppstått om för- och nackdelar när det gäller användning av medicinen – Sverige omnämns då indirekt.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är få till antalet.